

BRAM STOKER

DRACULA

Çeviri: ZEYNEP BİLGE

BRAM STOKER
DRACULA

Can Klasik

Dracula, Bram Stoker

İngilizce aslından çeviren: Zeynep Bilge

Dracula

© 2013, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2013

13. basım: Şubat 2023, İstanbul

Bu kitabın 13. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Seçkin Selvi

Kapak uygulama: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak resmi: © Shutterstock

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No.17/1 Oda:1

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-4894-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah., Eski Büyükdere Cad., İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

BRAM STOKER

DRACULA

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Zeynep Bilge

♥can

BRAM (ABRAHAM) STOKER, 1847 yılında Dublin'de doğdu, 1912'de Londra'da öldü. Çocukluk yıllarını, teşhis edilemeyen bir hastalık nedeniyle yatalak olarak geçirdi. Sekiz yaşında kendiliğinden iyileşerek Dublin Trinity College'in en çok ödül alan sporcusu oldu. Öğrenimi bittikten sonra devlet memuriyetine girdi. Aynı zamanda başyapıtı *Dracula*'yı yazmaya başladı. Memuriyetini sürdürürken tiyatro eleştirileri de yazdı. 1875'te *Shamrock* dergisinde dört bölüm olarak yayımlanan ilk korku öyküsü *The Chain of Destiny*'yi (Kaderin Zinciri) yazdı. 1876'da yazdığı bir yazı üzerine dönemin ünlü oyuncusu Henry Irving tarafından keşfedildi. Memurluktan istifa ederek Londra'ya yerleşti ve Irving'in yanında çalışıp sahne amirliğinden özel sekreterliğe yükseldi. Bu arada yazarlığı da bırakmadı. 1897'de *Dracula* romanını baskıya verdi. Ününü hâlâ koruyan *Dracula*'nın yanı sıra *Miss Betty* (1898), *The Mystery of the Sea* (Denizin Esrarları, 1902), *Yedi Yıldız Mücevheri* (1904), *The Man* (Erkek, 1905), *Lady of the Shroud* (Kefenli Kadın, 1909), *Beyaz Ejderhanın Yuvası* (1911) adlı yapıtları vardır.

ZEYNEP BİLGE, 1977'de İstanbul'da doğdu. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamladığı İÜ İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda görev yapmaktadır. Çalışma alanları İngiliz tiyatrosu ve gotik yazın olan, bugüne kadar çeşitli kısa öykü çevirileri yayımlanan Zeynep Bilge, Georges Duby ve Michelle Perrot tarafından derlenen *Kadınların Tarihi*'nin beş ciltlik serisini yayıma hazırlayan ekipte yer almıştır.

Aziz Dostum
Hommy-Beg'e¹

1. İrlanda Denizi'ndeki Man Adası'nda yerel dilde "Küçük Tommy" anlamına gelen bir sevecenlik ifadesidir. Kitap yazarın yakın dostu, romancı Thomas Henry Hall Caine'e ithaf edilmiştir.

Bu sayfaların nasıl sıraya dizildiği, okunurken açıklığa kavuşacak. Günümüzdeki düşünce anlayışının sunduğu olasılıklarla çelişen bir tarihin yalın gerçek olarak öne çıkabilmesi için gereksiz tüm konular elendi. Bu anlatının başından sonuna kadar geçmiş olaylara ilişkin, hafızanın yanılmış olabileceği tek bir söz bile yer almıyor; çünkü seçilen kayıtlar tümüyle güncel ve o kayıtları tutan kişilerin görüş açılarına göre ve bildiklerinin kapsamı içinde sunuluyor.

I

Jonathan Harker'ın güncesi – (stenoyla yazılmış)

3 Mayıs. *Bistrița*¹ – 1 Mayıs akşamı saat 8.35'te Münih'ten ayrılıp ertesi sabah erken saatlerde Viyana'ya vardık; 6.46'da varmış olmalıydık, ama tren bir saat rötar yaptı. Trenden bir anlığına gördüğüm ve sokaklarda yaptığım kısa yürüyüşten anladığım kadarıyla, Budapeşte harika bir yere benziyor. Budapeşte'ye geç vardığımız ve doğru kalkış saatine olabildiğince yakın hareket edeceğimiz için istasyondan fazla uzaklaşmaya korktum. Batı'dan ayrılıp Doğu'ya girmekte olduğumuz izlenimine kapıldım; Tuna Nehri üzerindeki görkemli köprülerin en Batıısı, asil bir genişlik ve derinliği olanı, bizi Türk egemenliğinin geleneklerine taşıdı.

Oldukça iyi bir zamanlamayla kalktık ve akşam çöktükten sonra Klausenburg'a vardık. Burada geceyi Royale Otel'de geçirdim. Akşam yemeğinde, daha doğrusu geç saatlerdeki akşam yemeğinde kırmızıbiberle pişirilmiş tavuk yedim; tadı çok güzeldi ama susatıcıydı. (Not: Mina için tarifini al.) Garsona sordum ve buna *paprika hendl* dendiğini ve yerel bir yemek olduğu için Karpat Dağlarında her yerde onu bulabileceğimi söyledi. Çat pat

1. Romanya'nın, adı "Ormanın Ötesindeki Yer" anlamına gelen Transilvanya bölgesinde bir kenti.

Almanca burada çok işe yaradı; gerçekten de o olmasa nasıl idare edebilirdim bilmiyorum.

Londra'da kendime ayıracak biraz zamanım olduğunda British Museum'u ziyaret etmiş ve kütüphanede Transilvanya'yla ilgili kitap ve haritalar arasında araştırma yapmıştım; ülke hakkında biraz önbilginin o ülkenin bir soylusuyla pazarlık yaparken önemsiz olmayacağını düşünmüştüm. Adını verdiği bölgenin, ülkenin en doğu ucunda, Transilvanya, Moldavya ve Bukovina sınırında, Karpat Dağlarının ortasında olduğunu gördüm; Avrupa'nın en vahşi ve en az bilinen kısımlarından biri. Dracula Şatosu'nun tam yerini veren bir harita ya da çalışma bulamadım, zira bu ülkenin bizim ayrıntılı Ordnance Survey¹ haritalarımızla karşılaştırılabilecek haritaları yoktu; ama Kont Dracula'nın adını verdiği Bistrița kasabasının oldukça iyi bilinen bir yer olduğunu gördüm. Mina'yla yolculuğum hakkında konuşurken hafızamı tazeleyebilirler diye notlarımdan bazılarını buraya kaydedeceğim.

Transilvanya nüfusunda dört farklı uyruk bulunur: Güneyde Saksonlar ve onlarla karışmış, Daçyalıların soyundan gelen Eflâklılar; batıda Macarlar, doğuda ve kuzeyde Sekeller. Attila ve Hunların soyundan geldiklerini iddia eden son grubun arasına gidiyorum. Bu iddia doğru olabilir zira Macarlar on birinci yüzyılda ülkeyi fethettiklerinde Hunların orada yerleşmiş olduklarını gördüler. Yeryüzünde bilinen tüm batıl inançların, sanki düşsel bir burgacın merkeziymişçesine Karpat Dağlarının oluşturduğu at nalında toplandığını okudum; eğer öyleyse, ziyaretim çok ilginç olabilir. (Not: Kont'a tüm bunları sormalıyım.)

Yatağımın yeterince rahat olmasına karşın, her tür-

1. İngiltere'nin ulusal haritacılık kurumu.

lü tuhaf rüyayı gördüğüm için iyi uyuyamadım. Bütün gece pencereimin altında bir köpek havladı; belki de uykusuzluğumun bununla bir ilgisi olabilir; ya da belki kırmızıbiberdendir çünkü sürahimdeki tüm suyu içmek zorunda kalmıştım ama yine de susuzluğumu gidere-memiştim. Sabaha karşı uykuya daldım ve kapımın ısı-
rarla çalınmasıyla uyandım; o sırada derin uykuda oldu-
ğumu sanıyorum. Kahvaltıda biraz daha kırmızıbiber ye-
dim, bir de adının *mamaliga* olduğunu söyledikleri mısır
unundan yapılan bir tür lapa ve mükemmel bir yemek
olan, *impletata* adını verdikleri içi kıymayla doldurul-
muş patlıcan. (Not: Bunun tarifini de al.) Tren sekizden
biraz önce kalktığı, daha doğrusu kalkması gerektiği için
–zira saat 7.30’da koştura koştura istasyona gittikten
sonra hareket etmeye başlamamızdan önce bir saatten
fazla vagonda oturmam gerekti– kahvaltıyı aceleye ge-
tirmek zorunda kaldım. Bana öyle geliyor ki, Doğu’ya
doğru ilerledikçe trenler daha da rötarlı oluyor. Kim bi-
lir Çin’de nasıldılar?

Gün boyunca, her türlü güzellikle dolu bir arazide
ağır ağır ilerledik. Bazen, dik bayırların tepesinde eski
dua kitaplarında gördüklerimize benzer küçük köyler ve
şatolar gördük; bazen, her iki yakasındaki geniş, taşlı kı-
yılarından büyük sellere maruz kaldığı sonucu çıkan ne-
hir ve çayların yanından geçtik. Bir nehrin dış kenarlarını
süpürüp temizlemek için bol miktarda ve güçlü akan su
gerekir. Her tren istasyonunda türlü türlü kılık kıyafete
bürünmüş insan toplulukları, zaman zaman kalabalıklar
vardı. Bazıları tıpkı bizim oralardaki ya da Fransa ve Al-
manya’dan geçerken gördüklerim gibi kısa ceketler, yu-
varlak şapkalar ve evde dikilmiş pantolonlar giymişti;
ama diğerleri çok ilginçti. Kadınlar, yanlarına yaklaşma-
dığınız sürece güzel görünüyorlardı, ama bel bölgeleri
oldukça kalındı. Hepsinin giysilerinin şu ya da bu şekilde

beyaz kolları vardı; pek çoğu bale elbiselerine benzeyen, üzerinden bir sürü şerit sallanan geniş kemerler takıyorlardı; ama elbette altlarında iç etekleri vardı. Gördüğümüz en tuhaf kişiler, büyük kovboy şapkaları, geniş, çuvalımsı kirli beyaz pantolonları, beyaz keten gömleklere ve üzerine baştan aşağıya pirinç çiviler kakılmış, neredeyse bir ayak genişliğinde devasa, ağır kemerleriyle geri kalanlardan daha barbar görünen Slovaklardı. Pantolonlarını içine soktukları yüksek çizmeler giyiyorlardı, uzun siyah saçları ve siyah gür bıyıkları vardı. Çok etkileyiciler ama çekici görünmüyorlardı. Hemen şimdi, sahneye eski Doğulu haydut çetesi olarak yerleştirilebilirlerdi. Fakat bana anlatıldığına göre oldukça zararsız ve dahası, kendini savunma konusunda eksikleri olan kimselerdi.

Çok ilginç eski bir yerleşim yeri olan Bistrița'ya vardığımızda alacakaranlığın karanlık tarafı olmuştu. Neredeyse sınırda yer aldığından –zira Borgo Geçidi oradan başlayıp Bukovina'ya uzanıyordu– oldukça fırtınalı bir doğası var ve kesinlikle bunun izlerini taşıyor. Elli yıl önce, beş farklı zamanda korkunç hasara neden olan bir dizi büyük yangın yaşanmış. Şehir on yedinci yüzyılın hemen başında üç hafta süren bir kuşatmaya maruz kalmış ve nüfusundan 13 000 kişiyi yitirmiş; savaşa has kayıplar kıtlık ve hastalık yüzünden artmış.

Kont Dracula beni, büyük bir zevkle her şeyiyle eski moda olduğunu gördüğüm Golden Krone Oteli'ne yönlendirmişti; çünkü elbette ülkeye has görebileceğim tüm gelenekleri görmek istiyordum. Belli ki bekleniyordum, zira kapıya yaklaştığımda alışılmış köylü giysileri içinde –beyaz, uzun iç çamaşırı, önde ve arkada renkli kumaşlardan yapılmış ve iffetlilik için fazla sıkı görünen önlüğüyle– güler yüzlü yaşlıca bir kadınla yüz yüze geldim. Yaklaştığımda başıyla selam verdi ve, “İngiliz Herr?” dedi. “Evet,” dedim, “Jonathan Harker.” Gülümsedi ve ka-

pıya kadar kadının peşinden gelen, beyaz kollu gömlek giymiş yaşlıca bir adama bazı şeyler söyledi. Adam gitti ama elinde bir mektupla hemen geri geldi:

Dostum,

Karpat Dağlarına hoş geldiniz. Sizi sabırsızlıkla bekliyorum. Bu gece iyi uyuyun. Yarın saat üçte posta arabası Bukovina'ya doğru yola çıkacak; arabada sizin için yer ayrıldı. Arabam sizi Borgo Geçidi'nde bekleyecek ve sizi bana getirecek. Londra'dan buraya yolculuğunuzun iyi geçtiğini ve güzel topraklarımda geçireceğiniz zamandan keyif alacağınızı umuyorum.

Dostunuz
DRACULA

4 Mayıs. – Otel sahibinin Kont'tan, benim için arabadaki en iyi koltuğu ayarlaması için talimat veren bir mektup aldığını öğrendim; fakat ayrıntılara ilişkin sorular sorunca bir şekilde ağzı sıkı göründü ve Almancamı anlamıyormuş gibi davrandı. Oysa bu doğru olamazdı çünkü o âna kadar Almancamı eksiksiz anlıyordu; en azından, sorularımı kesinlikle beni anlıyormuş gibi yanıtlıyordu. O ve karısı, yani beni karşılayan yaşlı hanım, korku dolu bir ifadeyle birbirlerine baktılar. Adam, ağzında geveleyerek paranın mektup içinde gönderildiğini ve tek bildiğinin bu olduğunu söyledi. Ona Kont Dracula'yı tanıyıp tanımadığını ve bana onun şatosuna ilişkin herhangi bir şey anlatıp anlatamayacağını sordüğümde karısı da o da istavroz çıkardılar ve hiçbir şey bilmediklerini söyleyerek daha fazla konuşmayı reddettiler. Yola çıkma saati o kadar yaklaşmıştı ki başkasına soracak hiç zamanım yoktu, zira her şey çok gizemliydi ve ne olursa olsun hiç de rahatlatıcı değildi.

Tam ayrılmadan önce, yaşlı kadın odama geldi ve son derece kendini kaybetmiş biçimde şöyle dedi:

“Gitmeniz şart mı? Ah! Genç Herr, gitmeniz şart mı?” Öylesine heyecanlıydı ki Almanca üzerindeki hâkimiyetini yitirmiş görünüyordu ve onu, hiç bilmediğim başka bir dille karıştırdı. Onu ancak bir sürü soru sorarak anlayabiliyordum. Ona bir an önce gitmem gerektiğini ve önemli bir işle meşgul olduğumu söylediğimde, bir kez de şöyle sordu:

“Bugünün ne olduğunu biliyor musunuz?” Yanıt olarak Mayıs’ın dördü olduğunu söyledim. Başını iki yana salladı ve yine konuştu:

“Ah, evet! Onu biliyorum, onu biliyorum! Ama bugünün ne olduğunu biliyor musunuz?” Anlamadığımı söylediğimde sözlerini sürdürdü:

“Bugün Aziz George Günü’nün arifesi. Bu gece saatler gece yarısını gösterdiğinde yeryüzündeki tüm kötü güçlerin serbestçe ortalıkta salınacağını bilmiyor musunuz? Nereye gittiğinizi, neye gittiğinizi biliyor musunuz?” Öylesine belirgin bir kaygı içindeydi ki onu rahatlatmaya çalıştım, ama hiç etki etmedi. Sonunda dizlerinin üzerine çöktü ve gitmemem için, en azından yola çıkmadan önce bir-iki gün beklemem için bana yalvardı. Tüm bunlar çok saçmaydı, ama kendimi rahat hissetmiyordum. Ancak, yapılması gereken bir iş vardı ve hiçbir şeyin onu engellemesine izin veremezdim. Bu yüzden, onu ayağa kaldırmaya çalıştım ve elimden geldiğince ciddi biçimde teşekkür edip görevimin kaçınılmaz olduğunu ve gitmem gerektiğini söyledim. Bunun üzerine ayağa kalktı, gözlerini sildi ve boynundaki bir haçı çıkartıp bana verdi. Ne yapacağımı bilemedim çünkü Anglikan Kilisesi’ne bağlı biri olarak böyle şeyleri bir ölçüde putperestlik olarak görmem öğretilmişti; fakat yine de bu kadar iyi niyetli ve böyle bir zihin yapısında olan yaşlı bir hanımı reddetmek çok kaba geldi. Sanıyorum ki, yüzümdeki kararsızlığı gördü, çünkü tespihi boynuma taktı ve, “Annenizin hatrına,”

deyip odadan çıktı. Güncenin bu bölümünü, tabii ki, geç kalan arabayı beklerken yazıyorum ve haç hâlâ boynumda. Yaşlı kadının korkusundan mı bilmiyorum ama sanki kendimi her zamanki gibi huzurlu hissetmiyorum. Eğer bu defter benden önce Mina'ya ulaşırsa veda sözlerimi ona ulaştırırsın. İşte, araba geliyor!

5 Mayıs. – Şato – Sabahın griliği geçti ve güneş, uzak ufukta yükseldi; ufuk ağaç mı yoksa tepe mi olduğunu bilemediğim şeylerle tırtıklı bir görünüm sergiliyordu, çünkü ufuk öyle uzaktaydı ki, büyük ve küçük şeyler birbirine karışmıştı. Uykum yok ve uyanana kadar çağrılmayacağıma göre doğal olarak uykum gelene kadar yazacağım. Yazılacak pek çok tuhaf şey var ve onları okuyan kişi Bistrița'dan ayrılmadan önce çok güzel bir yemek yediğimi düşünmesin, diye akşam yemeğinde tam olarak neler yediğimi yazayım. “Haydut bifteği” denen şeyi yedim – kırmızıbiberle çeşnilendirilmiş, basit Londra kedi eti¹ usulünde şişlere geçirilip ateş üzerinde kızartılmış domuz pastırması, soğan ve sığır eti! Şarap, dilde kötü olmasa da tuhaf bir acılık bırakan Golden Mediasch'tı. Yalnızca birkaç kadeh bundan içtim, o kadar.

Arabaya bindiğimde arabacı henüz yerini almamıştı ve onu otel sahibesiyle konuşurken gördüm. Belli ki benim hakkımda konuşuyorlardı çünkü ara sıra bana bakıyorlardı ve kapının dışındaki bankta oturanların bazıları –ki bunlar “laf taşıyıcı” anlamına gelen bir sözcükle anılıyorlardı– ikisinin yanına gidip kulak kabarttılar ve ardından bana baktılar; pek çoğu acıyarak baktı. Sıklıkla yinelenen çok sayıda tuhaf sözcük duyuyordum, çünkü kalabalıkta pek çok milletten insan vardı; bu yüzden sessizce çok dilli sözlüğümü çantamdan çıkarttım ve o sözcükle-

1. O dönem Londrası'nda sokak satıcılarının kedileri beslemek veya satmak için kestikleri at eti.

re baktım. Şunu ifade etmeliyim ki bu sözcükler hiç içimi açmıyordu, çünkü aralarında *ordog* – şeytan, *pokol* – Cehennem, *stregoica* – büyücü, *vrolok* ve *vlkoslak* – biri Slovakça, diğeri Sırpça olan ve kurt adam ya da vampir gibi bir şey anlamına gelen sözcükler bulunuyordu. (Not: Kont'a bu batıl inançları sormalıyım.)

Yola çıktığımız sırada, hanın kapısında toplanan ve o zamana kadar hatrı sayılır ölçüde artan kalabalığın tümü haç işareti yapıp iki parmaklarını bana doğru kaldırdılar. Biraz güçlkle de olsa, ne demek istediklerini öteki yolculardan birinin anlatmasını sağladım; ilk başta sorumu yanıtlamak istemedi, ama İngiliz olduğumu öğrenince bunun kem göze karşı büyü ya da koruma olduğunu anlattı. Tam da bilinmeyen bir yere doğru bilinmeyen bir adamla tanışmak üzere yola çıkmışken bu durum hiç de hoşuma gitmedi; fakat herkes öylesine iyi kalpli, öylesine kederli ve öylesine cana yakındı ki etkilenmemem olanaksızdı. Hanın avlusunu ve avlunun ortasında, arkasında yeşil fiçılara dikilmiş zakkum ve portakal ağaçlarının gür yaprakları bulunan geniş kemerli geçidin etrafında durup istavroz çıkaran ilginç insanların oluşturduğu kalabalığı son bir anlığına görüşümü asla unutmuyacağım. Ardından, geniş keten pantolonu –onlara *gotza* diyorlardı– ön koltuğun tümünü kaplayan arabacımız kocaman kırbacını başa baş koşan dört küçük atın üstünde şaklattı ve yolculuğumuza başladı.

Eğer öteki yolcuların konuştuğu dili –daha doğrusu dilleri– bilseydim onları başımdan bu kadar kolay atamayacak olmama karşın, yola çıktıktan kısa süre sonra, ruhani korkularım ve onlara ilişkin anılarım manzaranın güzelliğinde yitip gitti. Önümüzde, ağaç ya da yan duvarları yola bakan çiftlik evi kümeleriyle taçlandırılmış, oraya buraya serpiştirilmiş dik tepeleri olan ormanlarla dolu, yeşil eğimli bir arazi uzanıyordu. Her yerde şaşırtı-

cı yoğunlukta meyve çiçekleri açmıştı – elma, erik, armut, kiraz; yolda ilerlerken, ağaçların altındaki yeşil çimlerin dökülmüş taç yapraklarıyla pul pul süslenmiş olduğunu görebiliyordum. Yol, burada “Mittelland” adını verdikleri yeşil tepelerin arasında uzanıp gidiyor, çimen kaplı kıvrımlardan uzanırken kayboluyor ya da yamaçlardan aşağı alevden diller gibi orada burada boşalıp giderken çam ormanlarının uçlarıyla engelleniyordu. Yol engebeliydi, ama yine de heyecanlı bir telaşla üzerinden uçuyor gibiydik. O sırada bu telaşın ne anlama geldiğini anlayamıyordum, ama belli ki arabacı Prundu Bârgăului’ye varmak için hiç zaman kaybetmemekte kararlıydı. Bu yolun yaz zamanı mükemmel durumda olduğunu, ama kışın yağan karların ardından henüz hale yola konmadığını söylediler. Bu yönüyle, Karpat Dağlarından geçen yolların genelinden farklı, çünkü o yolların fazla iyi durumda tutulmaması eski bir gelenek. Eskiden, Türkler, yabancı birlikleri getirtmeye hazırlandıklarını düşünmesinler, diye hospodarlar¹ yolları tamir etmez, böylece her an patlamaya hazır savaşa hız verirlermiş.

Mittelland’ın yeşil tepelerinin ardından, Karpat Dağlarının sarp tepelerine kadar giden ormanla kaplı büyük yamaçlar yükseliyordu. Bunlar, sağımızda ve solumuzda yükseliyorlardı, akşam güneşi tümüyle üzerlerine düşerek bu güzel sıradağların görkemli renklerini ortaya çıkartıyor, böylece dorukların gölgelerinde koyu mavi, mor, çimen ve kayaların birbirine karıştığı yerlerde yeşil ve kahverengi görünüyor, uzaklarda, karlı zirvelerin görkemli biçimde yükseldiği yerde yok olana dek sürüp giden sonsuz bir sarp ve sivri uçlu kayalık derinliği uzanıyordu. Dağlarda yer yer, güneş batarken yükseklerden

1. Osmanlılar döneminde, Eflâk Voyvodalığı’na atanan prenslere verilen ad.

düşen suyun parıltısını gördüğümüz yarıklar görülüyordu. Bir tepenin dibinden dolanıp yılankavi yolumuzda ilerlerken bir dağın kar kaplı ulu zirvesi tam önümüzdeymiş gibi görüldüğünde yol arkadaşlarımdan biri koluma dokundu:

“Bakin! *Isten szek!*” –“Tanrı’nın koltuğu!”– ve saygı dolu bir ifadeyle istavroz çıkardı. Bitmek bilmeyen yolumuzda dolanarak ilerlerken ve güneş ardımızda gittikçe alçalırken akşam vaktinin gölgeleri sessizce etrafımızı sarmaya başladı. Bu durum, hafif ve serin bir pembelikle ışıltıyor gibi görünen dağın karlı zirvesinin hâlâ günbatımını üzerinde tutmasıyla daha da vurgulandı. Ara sıra, görülmeye değer giysileri içindeki Çeklerin ve Slovakların yanından geçiyorduk ve ne yazık ki, guatrın sık rastlanan bir durum olduğunu fark ettim. Yol kenarında çok sayıda haç vardı ve yanlarından geçerken yol arkadaşlarımdan tümü istavroz çıkarıyordu. Şurada burada bir mabedin önüne diz çökmüş, biz yaklaşırken arkasına dönüp bakmayan ve gözleriyle kulaklarını dış dünyaya açmayacak şekilde kendini ibadete adanmış köylü kadınlar ve erkekler oluyordu. Bana yeni gelen çok şey vardı: Örneğin, ağaçlardaki ot yığınları, beyaz gövdeleri yapraklarının zarif yeşili arasında gümüş gibi parıldaayan güzeller güzeli salkımlı huş ağacı kümeleri. Zaman zaman, uzun yılankavi omurgası yolun pürüzlerine uyacak biçimde ayarlanan sıradan köylü arabası olan bir *leiter-wagon*’u geçiyorduk. Bu aracın üzerinde mutlaka, Çeklerde beyaz, Slovaplarda renkli koyun postu olmak koşuluyla, evine dönen bir grup çiftçi vardı; ikinci grup, ucunda balta olan uzun değneklerini mızrak havasıyla taşıyordu. Akşam çökerken hava çok soğumaya başladı ve giderek yoğunlaşan alacakaranlık, meşe, kayın ve çam gibi ağaçların loşluğuyla koyu bir sise karışıyor gibi görünüyordu; bununla birlikte, dağların kolları arasında, derinden ilerleyen vadilerden geçide doğru aşağı

inerken, ara sıra hâlâ erimemiş karlara sırtını vermiş koyu köknar ağaçları karşımıza çıkıyordu. Zaman zaman yol, karanlıkta üzerimize kapanıyormuş gibi görünen çam ormanlarıyla kesilirken, akşamın erken saatlerinde gittikçe alçalan günbatımını, Karpat Dağlarının arasındaki vadilerde durmaksızın dolanan hayalet misali bulutları garip biçimlerle yansıttığı sırada, orada burada ağaçları kaplayan büyük grilikler alışılmışın dışında tuhaf ve heybetli bir etki yaratıyordu. Bazen tepeler öyle dik oluyordu ki, sürücümüzün acelesine karşın atlar ancak yavaş ilerleyebiliyordu. Arabadan inip atlara yaklaşmak istiyordum, ama arabacı bunu kabul etmiyordu. “Hayır, hayır!” dedi; “Burada yürümemelisiniz; köpekler fazlasıyla vahşidir,” sonra da, ötekilerin onaylayan gülümsemelerini yakalamak için etrafına bakındığı için acımasız bir şaka olarak söylediğini belli ederek, “Uyumadan önce bu tür konularla yeterince uğraşacaksınız zaten,” diye ekledi. Verdiği tek mola, lambaları yakmak için bir anlığına durduğu zamandı.

Hava karardığında yolcular arasında bir heyecan baş göstermiş gibiydi ve yolcular birbiri ardına, sanki daha hızlı gitmesinde ısrar ediyormuşçasına arabacıyla konuşup durdular. Arabacı, atları uzun kamçısıyla acımasızca kırbaçladı ve yüreklendirici vahşi bağırışlarla daha fazla çaba göstermelerini istedi. Derken, ileride karanlığın ortasında, sanki tepelerin arasında bir yarık varmış gibi, bir tür gri ışık parçası gördüm. Yolcuların heyecanı daha da büyüdü; çıldırmış araba büyük deri yayları üzerinde sarsılıyor ve fırtınalı denizde savrulan bir gemi gibi iki yana sallanıyordu. Tutunmak zorunda kaldım. Yol biraz düzeldi, uçarcasına ilerliyor gibi görünüyorduk. Sonra, her iki yanımızda da dağlar bize yaklaşıyormuş gibi geldi; Borgo Geçidi’ne giriyorduk. Yolcuların büyük kısmı, itiraz kabul etmeyen bir içtenlikle baskı yaparak teker te-

ker bana armağanlar sundular; elbette, sıra dışı ve tuhaf nitelikteydiler ama her biri iyi niyetle, nazik bir sözle, bir duayla ve Bistrița'daki otelin dışında gördüğüm o tuhaf korku göstergesi hareketler karışımıyla (haç ve kem göze karşı koruma) verildi. Daha sonra, biz uçarcasına ilerlerken, sürücü öne eğildi ve her iki yanda da yolcular, arabanın kenarından boyunlarını uzatarak hevesle ve dikkatle karanlığa baktılar. Çok heyecan verici bir şey olduğu ya da beklendiği açıktı, fakat her bir yolcuya sormama karşın, kimsenin bana en ufak açıklama yaptığı yoktu. Bu heyecan durumu kısa süre devam etti; sonunda karşıda geçidin doğumuzda açıldığını gördük. Başımızın üstünde yuvarlanarak ilerleyen kara bulutlar, havada ağır ve bunaltıcı fırtına hissi vardı. Sıradağlar iki havayı birbirinden ayırmış ve biz fırtınalı olana girmişiz gibiydi. Artık ben de beni Kont'a götürecek aracı görmek için dışarı bakıyordum. Her an siyahlığın içinden lambaların parlaklığını görmeyi bekliyordum; fakat her yer karanlıktı. Tek ışık, hızla koşan atlarımızın nefesiyle çıkan buharı beyaz bulut gibi gösteren kendi arabamızın titrek ışığıydı. Artık, önümüzde bembeyaz uzanan kumlu yolu görebiliyorduk, fakat herhangi bir araçtan iz yoktu. Yolcular, hayal kırıklığımla dalga geçiyormuş gibi görünerek, memnuniyetle iç çekip arkalarına yaslandılar. Sürücü saatine bakıp ötekilere hemen hemen hiç duymadığım bir şeyler söylediğinde, ne yapmam gerektiğini çoktan düşünmeye başlamıştım bile; bu sözler öyle sessizce, öyle alçak bir ses tonuyla söylenmişti ki; sanırım şöyle dedi: "Zamanından bir saat erken." Sonra bana dönerek benimkinden de kötü bir Almancayla şöyle dedi:

"Burada araba yok. Neticede, Herr beklenmiyor. Şimdi Bukovina'ya gelecek ve yarın ya da öbür gün buraya dönecek; en iyisi öbür gün." O konuşurken, atlar kişnemeye, burunlarından solumaya ve vahşice öne atılmaya baş-

ladılar; öyle ki sürücü onları gemlemek zorunda kaldı. Derken, köylülerin koro halinde çığlıkları ve evrensel bir hareket olan istavroz ıkarışları arasından dört atlı hafif bir araba, arkamızdan yokuş yukarı çıktı, bize yetişti ve arabamızın yanında ilerlemeye başladı. Işık huzmeleri üzerlerine düştüğü için, lambalarımızın yaydığı ışıkta gördüğüm kadarıyla atlar kömür karası ve grkeimli hayvanlardı. Araba, yüzünü bizden gizleyen uzun kahverengi sakalı ve kocaman siyah bir şapkası olan uzun boylu bir adam tarafından sürülüyordu. Yalnızca çok parlak bir çift gzn, bize doğru döndüğü sırada, lamba ışığı altında kırmızıymış gibi görünen parılısını görebildim. Sürücüye şöyle dedi:

“Bu akşam erkencisin, dostum.” Adam kekeleyerek yanıtladı:

“İngiliz Herr’in acelesi vardı.” Buna yanıt olarak yabancı şöyle dedi:

“Sanırım bu nedenle onun Bukovina’ya devam etmesini istedin. Beni kandıramazsın, dostum; çok şey biliyorum ve atlarım hızlı.” Konuşurken glmsyyordu ve lambanın ışığı fazlasıyla kırmızı dudakları ve fildişi beyazı, keskin görünümlü dişleri olan sert bir ağzın üzerine düştü. Yol arkadaşlarımdan biri bir diğerine Bürger’in “Lenore”sinden bir dize fısıldadı:

Denn die Todten reiten schnell. –
(nk ller hızlı giderler.)

Tuhaf sürücü belli ki sözleri duymuştu, zira parıldayan bir gülümsemeyle yukarı baktı. Yolcu, iki parmağını kaldırıp istavroz çıkarırken yüzünü çevirdi. “Herr’in bağajını bana ver,” dedi sürücü; şantalarım büyük hevesle verildi ve arabaya konuldu. Ardından, teki araba yakında olduğu için yere inmeden arabamızın yan tarafından öbür arabaya geçtim, arabacı, kolumu elik gibi

kavrayışla yakalayan eliyle bana yardım etti; müthiş bir gücü olmalıydı. Tek kelime etmeden dizginleri salladı, atlar döndü ve hızla geçidin karanlığına doğru ilerledik. Arkama baktığımda, lambaların ışığı altında posta arabasının atlarından çıkan buharı ve eski yol arkadaşları-
mın istavroz çıkaran silüetlerini gördüm. Derken, sürücü kırbacını şaklattı, atlarına seslendi ve hızla Bukovina'ya doğru yollarına koyuldular.

Onlar karanlığa gömülürken tuhaf bir ürperti hissettirdim ve üzerime yalnızlık çöktü; fakat omuzlarıma bir pelerin, dizlerime de bir battaniye atılmıştı ve arabacı mükemmel bir Almancayla şöyle dedi:

“Gece soğuk, mein Herr ve efendim Kont size her türlü özeni göstermemi emretti. Eğer arzu ederseniz, koltuğun altında bir matara *slivovitz* [yöreyle ait erik bren-disi] var.” İçmedim, ama yine de orada olduğunu bilmek rahatlatıcıydı. Kendimi biraz tuhaf hissediyordum ve epey korkuyordum. Eğer başka bir seçenek olsaydı, bu bilinmeyen gece yolculuğunu sürdürmektense onu seçerdim diye düşünüyorum. Araba, hızlı bir tempoda dümdüz ilerliyordu, sonra tam bir dönüş yaptık ve başka bir düz yolda ilerledik. Sanki tekrar tekrar aynı yerden geçip duruyoruz gibi geliyordu bana; bu nedenle, göze çarpan bir noktaya dikkat ettim ve durumun gerçekten de öyle olduğunu anladım. Arabacıya tüm bunların ne anlama geldiğini sormuş olmayı isterdim, ama gerçekten de bunu yapmaya korktum çünkü bulunduğum konum bakımından, herhangi bir karşı çıkışın, gecikme arzusu olması durumunda hiçbir etkisi olmayacağını düşünüyordum. Fakat biraz sonra, zamanın nasıl geçtiğini merak ettiğim için bir kibrit yaktım ve onun aleviyle saatime baktım; gece yarısına birkaç dakika vardı. Bu beni bir tür şoka soktu, çünkü sanırım gece yarısına ilişkin genel batıl inançlar, son deneyimlerimle güçlenmişti.

İngiliz yazar ve akademisyen Sir Malcolm Stanley Bradbury'nin, "Şimdiye kadar yazılmış en güçlü korku hikâyelerinden biri," diye tanımladığı *Dracula*, hukukçu Jonathan Harker'ın Kont Dracula adında bir alıcının Londra'da satın almak istediği evin işlemlerini yapmak üzere Transilvanya'ya gidişiyle başlar. Jonathan, müşterisinin şatosunda dehşet uyandıran keşiflerde bulunur. Kısa bir süre sonra Londra'da da huzur kaçırılan birtakım olaylar başlar. Bu olaylar, uğursuz kont ve onunla savaşmayı göze alan bir grup genç arasında çatışmaya dek gidecektir.

İrlandalı yazar Bram Stoker'ın, iki taraf arasındaki bu irade ve güç çatışmasını işlediği ve korku edebiyatının başyapıtlarından biri sayılan *Dracula*, yayımlanmasının üzerinden yüz yılı aşkın süre geçmesine karşın bugün de aynı ilgiyle okunuyor.

#dünyaklasikleri #ırlandaklasikleri #korkuklasığı #aydınlanmaeleştirisi
#gotikroman #yaratık #vampir #şato

Kapak resmi: Eugène Delacroix

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [@](#) | <#> canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-4894-3

9 789750 748943